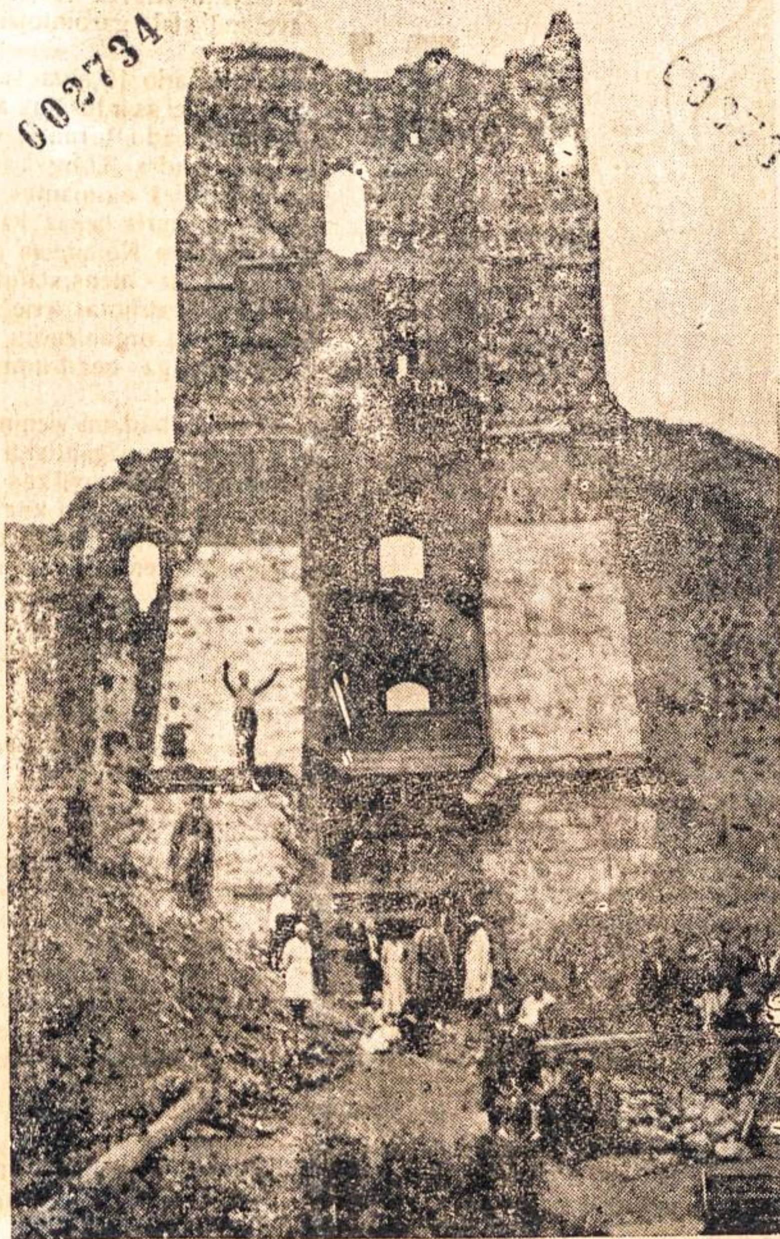
LAISVOJI LIETUVA

LITUANIA LIBRE

DIDINGOSIOS LIETUVOS SENOVĖS PAMINKLAS,

Trakų Pilies Griuvėsiai.

Juos pastatė Didysis Lietuvos Kunigaikštis Kęstutis savo žmonos Birutės garbei, kuriose gimė ir augo VYTAUTAS DIDYSIS, IŠKĖLES LIETUVĄ Į IMPERIJOS DIDYBE.

VASARIO 16

Gyvendami laisvės šalyie, pamilome jos šūkį: « Su laisve nieko neįžeidžiu ir nieko nebijau » Tik laisvės netekęs žmogus pamato, kad be jos neverta gyventi, kad ji yra reikalinga žmogaus dvasiai, kaip oras plaučiams.

Vasario 16 yra mūsų tautos valstybinės laisvės š entė. Tos laisvės, kurios tėvynėje likę músų tėvai ir broliai jau dešimt metų nebeturí. Kilę iš garbingos Mindaugo ír Vytauto tautos, jie dūsta be laisvės, kaip kalnų erelis, sugautas narve. Laiškai iš tėvynės liudija, kad jaunų vyrų beveik nebėra músų gimtuosiuose kaimuose ir miestuose. Jie pasirinko neįsivaizduojamai sunkų ir bevíltišką benamio partizano likimą, nes nepakelia nelaisvės.

Kai priešai juos apsupa iš visų pusių ir jau nėra vilties išsigelbeti, jie leidžia priarteti priešui ir susisprogdina su paskutiniąją granata. Žūsta laisvi, nes negali gyventi be laisvės. Mes esame jų broliai ir seserys. Laisvame krašte gyvendami, mes negalime ramiai žiūrėti ir laukti, kolei paskutinis partizanas užmerks akis Kolei numirs paskutinis tremtinys Sibire ir paskutiniai sengalvéliai užmigs amžínuoju miegu vergų kapinyne. Mes negalime užmiršti músų tautos mažųjų, kurie naikinami vergo maistu ir auklėjami laisves nežinančiais pataikūnais bei svetimų stalų garbintojais.

Vasario 16 mus šaukia užmiršti egoistines ambicijas ir tuščius asmeniškumus. Ji kviečia mus paduoti ranką vienas kitam ir sukurti vieną bendrą Urugvajaus lietuvių kolonijos frontą prieš okupantus ír ju apgailitinus tarnus. Jau kuris laikas kaíp Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas paskelbė Pasaulio Lietuvių Bendr - mens. statutą ir visus susipratusius lietuvius patrijotus kviečia savo kolonijose sudaryti visų organizuotu ir neorganizuotų lietuvių víeninga bendruomene.

Tik būdami vieningi galėsime atsíspirti okupantų propagandai ir jos skleidžiamiems gan dams. Jeigu lietuviškos patrijotinės organizacijos kovos viena su kita, kiš viena kitai koją ir šmeiš, tada jos pačios eis į talką okupantams ir padės jiems sunaikinti visa, kas lietuviška.

Vasario 16 šaukia mus visus į vienybę: į Urugvajaus Lietuvių Bendruomenę. Išgirskime šiandien jos balsą ir įvykdinkime Tautos himno mums uždedamą įpareigojimą;

« Vardan tos Lietuvos vienybé težydi »

B.

Man Atšalo Rankos

Man atšalo rankos, man pavargo kojos
Man apraibo akys nuo baltų kalnų —
Rodos, šimta metų aš tavęs ieškojau,
Rodos, šimta metų be tavęs einu.

Gal jųs žinot, upės, gal žinai tu, vėjau,
Kryžkelės, gal matėt? - kryžkelėm šaukiau
Atgalios žiurėjau - neatsižiurėjau,
Tik dienų, kaip lapų, krito vis daugiau.

Ukanos po dangų, ukanos po žemę,
Ukanos po kojų krito man kely,
Ir apkrito širdį raudančią, neramią
Ukanos ir šaltis ir žiema gili.

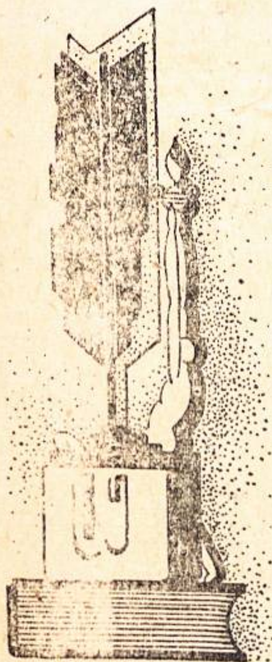
Ir atšalo rankos, ir pavargo kojos,
Ir apraibo akys nuo baltu kalnų —
Rodos šimta metą tėviškės ieškoj u,
Rodos, šimtą metų aš be jos einu.

B Brazdžionis.

Laisvoji Lietuva

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos Organas

M. (Año V.) Montevideo, Vasario | Febrero 16 1950, | n. 46.

REVISTA

"LITUANIA LIBRE"

EDITADO POR LA

ASOCIACION CULTURAL

URUGUAY - LITUANIA

Aprobada y reconocida por la Ley del Gobierno Superior de la Nación, con la Personería Jurídica en el año 1941

Organo oficial y propiedad Intelectual de la misma, impreso en la

IMPRENTA FORTALEZA

Redacción, Administración e Imprenta

Río de Janeiro 4001

CERRO

Redactor Responsable:

JULIAN JAZAUSKAS

Berna 2347 CERRO

Leidzia

Urugvajaus Lietuviv

Kultūros Draugija.

Redaguoia Redakciné Komisija

Metiné Prenumerata:

Urugvajuje $ 2.50

Argentinoj $ 5 argen.

J.A.V. ir Europon $ 2 amerikoniški doleria

LITUANIA LIBRE

Río de Janeiro 4001

Cerro, Montevideo,

Rep. O. del Uruguay.

INSACIABLES APETITOS DE LOS AGRESORES.

Cuando los Soviets agredieron a sus primeros vecinos Finlandia y Polonia, ya en esa misma época prepararon los lazos mortales para los Países Bálticos: Lituania, Letonia y Estonia. A raíz de la publicación de los documentos de «Amistad cimentada en sangre» de Hitler y Stalin, efectuada por el Departamento de Estado de Washington, se conoce que en vísperas de la segunda guerra mundial, es decir el 23 de Agosto de 1939, los bolcheviques con los nazis, por medio de un acuerdo secreto se habían repartido la Europa Oriental, cual un inobjetable bien común. Ese acuerdo fué varias veces modificado y ampliado, en el transcurso de las siguientes semanas. Según el primer acuerdo, por ejemplo, Lituania debía pertenecer a los nazis, mas, de acuerdo a las segundas negociaciones del 28 de setiembre, Ribentropp regaló la patria de los lituanos a Molotov, en trueque por un trozo de la Polonia.

Luego de recibir el consentimiento de Berlín para incorporar los Países Bálticos dentro «de la esfera de sus intereses», la URSS efectuó su agresión a dichos países, tal como se sabe, en forma encubierta y gradual. Éste método, posteriormente resultó bastante y fructuosamente empleado para esclavizar a otros satèlites soviéticos. El último decenio pasado trajo a la historia de la humanidad, grandes transformaciones. Cayó el nazismo y el fascismo, pero su tercer asociado: el fascismo rojo, se mantiene en el sendero de los agresores, sigue planeando esclavizar el mundo, continúa ejecutando el genocidio de las naciones sojuzgadas, como si no se hubiese realizado el juicio de Nurenberg, y como si nada dijera a Stalin, a Molotov y a Vishinsky, el destino de Hitler Mussolíni y Ribbentrop...

La Unión Soviética fué expulsada en 1939 de la antigua Liga de las Naciones, por su injustificada agresión a Finlandia. Condición elemental para esa misma URSS, al ser recibida en la nueva Organización de las Naciones Unidas, hubiera sido que ella renunciara a todo el botín, que había logrado por intermedio del escandaloso acuerdo Stalin - Hitler. Pero le fué permitido a la agresiva dictadura del fascismo rojo, que retuviera las ocupadas Lituania, Polonia, Letonia, Estonia, parte de Finlandia y Besarabia, - y fuera al mismo tiempo mienbro de la comunidad de naciones «amantes de la paz»...

El resultado fué justamente aquel, que pudo ser previsto por cualquier persona de sana razón. La URSS no se sació ni poco ni mucho: ella pretendió cada vez mayores ventajas territoriales y políticas en todas las partes del mundo, puesto que no fué objeto en forma alguna, ninguna condena por sus anteriores agresiones y similares culpabilidades, por las cuales obtuvieron la horca los jerarcas nazis.

Pirmyn, kariai,
Jauni dragūnai,
Už brangią žemę
Mūs tautos,
Daužykit priešus,
Kaip Pe kūnas —
Jums kelio
Niekas nepastos

Pirmyn už vèliavą
trispalvę,
Tėgul ant Lietuvos
plez lės.
Kovoj prieš slibina
dvigalvį
Dél mūsų laisves
garbés

Andrius Kuprevičius.

DAINA IR LIETUVIŠKUMAS

Mūsų amžiaus motorais ūžiantis ir plienu žvangantis gyvenimas kas kart reikalauja iš mūsų vis didesnio jėgų įtempimo, verčia kiečiau kovoti už duonos kasnį, pasiglemždamas beveik visas mūsų jėgas, mūsų dėmesį ir mintis. Laisvas nuo tos kovos valandas teisingai stengiamės sunaudoti taip sunkiai pelnytam poilsiui. Ir sunku tad, kokiose sąlygose gyvenant, dar rasti laiko, minčių ir noro prasmingam lietuviškumo darbui.

Dažnai skaitome ir girdime aiškinant, kad gimtoji kalba, (jos grynumo išlaikymas, jos gilesnis pažinimas, žodžiu — lietuviškas žodis — yra kertinis akmuo ir pagrindinė sąlyga lietuviškumo išlaikymui. Taip. Gimtajai kalbai skirtinas mūsų didžiausias dėmesys ir meilė. Ji yra mūsų tautos širdis ir kraujas. Kol bus gyva lietuvių kalba, bus gyva mūsų tauta ir kartu visos viltys ateičiai ir naujo klestėjimo galimybės.

Bet be to vieno ramsčio, tiktai, reikalingas lietuviškumas. lietuvių kalba dar turi tikra seserį, kuri nuo neatmenamų laikų ją lydi, ją remia ir jai aukojasi. Toji sesuo tai daina — lietuvių liaudies daina Niekada nebus perdaug įvertinti jos reikšmę ir vaidmenį praeityje, gyvenamu metu ir numatyti tuos uždavinius, kuriuos jai dar teks atlikti ateityje.

Sielvarto ar džiaugsmo kupinos širdies pagimdyta, daina plaukdavo iš motinos lūpų, rymuojančios prie beužmiegančio kūdykio lopšio; veržàavosi į plačius laukų i girių tolius iš jaunų šienautojų krūtinių, arba vėl, rauda virtusi, tartum guodė mirusiųjų vėles.

Taip nuo amžių daina lydėjo visose džiaugsmo ir liūdesio valandose lietuvį. Guodė jį ir drąsino, lengvino darbo naštą ir švelnino skausmus. Savo plačiais ir galingais meliodijų sparnais iš užmirstų amžių glūdumos atnešė mums gražiausius eilių pavyzdžius. Sparnuotai dainai nebuvo reikalini knygnešiai, nerūpėjo priešų išvedžiotos sienos ir skelbti draudimai.

Jos laisva prigimtis nepažino ir nepažįsta varžtų, kaip jų nežino vyturio giesmė, arba didingas erelio polėkis.

Savo gražiais ir s vaimingais garsų deriniais lietuviška daina jau seniai kreipdavo į save ı mūsų kalbą, o tuo pačiu ir į lietuvių tautą kitų tautų didelių rašytojų ir mokslininkų dėmesį. Ter tai ji žadino svetimų tautų pagarbą ir prielankumą senaisiais priespaudos laikais, keldama pasaulio sąmonėje pavergtos ir kenčiančios tautos sąvoką, tuo ruošdama sąlygas mūsų Nepriklausomos Lietuvos įsijungimą į pasaulio tautų bendruomenė.

Taip pat ir šią, gal būt pačią sunkiausią, priespaudos ir kančios valandą, lietuvišką dainą rasime pirmoje kovotojų už naują atgimimą eilėje. Savo galingu skambėjimu ji priverčia suklusti svetimuosius, leidžia jiems išgirsti pavergtos tautos sielos šauksmą ir plačiai atveria vartus viską aiškinančiam ir nušviečiančiam žodžiui.

Mieli Urugvajaus sesės ir broliai lietuviai! Neapleiskime savo dainų, neapleiskime savųjų bažnytinių giesmių. Puoselėkime jas, skirkime joms daugiau dėmesio, daugiau meilės. Dainos menas nereikalauja daug laiko — reikalauja daugiau supratimo ir gero noro. Nepasitenkinkime papra tu dainavimu kokioms šeimyniškomis prog mis. Bandykime ir stenkimės iš paprastos liau s dainos ar giesmės padaryti meno kūrinį, kaip įgudusi ir kantri dievdirbio ranka iš medžio šmotelio išdrožia išraiškos ir gyvybės pilną stovylėlę.

Lengviausia to siekti, buriantis į chorą. Skatinkime chorų kūrimąsi ir ypač remkime ir palengvinkime jų darbą. Supraskime, kad jeigu be pastangų ir darbo įrankių nepagaminame nei paties paprasčiausio namų apyvokos daiktelio, tai ne kitaip yra ir su dainos menu. Jis taip pat reikalauja didelio darbo, pastovumo ir pasišventimo. Tačiau kiekvienas žinome, kad didžiausias užmokestis yra tas pasitenkinimo jausmas, kurį jaučiame, baigę kokį gražų ir naudingą darbą.

Dirbkime sunkų dainos darbą ir jeigu pavyks prie gražios gimtosios kalbos prijungti skambią lietuvišką dainą — būsite sutvirtinę du pačius svarbiausius lietuviškumo ramsčius!

PABALTIJOS PAVYZDYS

Šiuo metu, Lietuva, Latvija ir Estija gyvena trečiąjį etapą: MVD ir MGB «perauklėja» šias tautas. Kadangi šių kraštų pergyvenimai turėtų pamokinti būsimąsias aukas, apžvelgsime «etapų» eigą.

Pirmame etape - tarp 1940 m. birželio 15 d. ir 1941 m. birželio 22 d. Lietuvoje buvo išžudyta arba ištremta apie 50 000 asmenų. «Laisvam apsigyvenimui» (tolimoje pošielienije) Sibiro kolchozuose ir stovyklose ištremta apie 23 000 asmenų. Daugiausiai ištremta į Semipalatinsko ir Barnaul sritis. Karui prasidėjus, politiniai kaliniai buvo arba išžudyti arba išgabenti į kalėjimus Rusijos gilumoje.

Antrame etape - 1944 - 1945 metais - maskoliai išžudė, suėmė arba ištrėmė į Sibirą tarp 112 000 - 120 000 asmenų. Jų tarpe, «laisvam apsigyvenimui» ištremta apie 55,000 ūkininkų šeimų.

Trečiame etape - 1946 - 1949 liepos mėn. - maskoliai išžudė, suėmė arba ištremė apie 240 000 asmenų daugiausiai priverstiniems darbams arba «laisvam apsigyvenimui» Sibiro ir žiemų Kazachstano srityse (tarp 180.000 ir 200.000 lietuvių ūkininkų).

Pagal toli gražu nepilnus davinius, gautus pastarųjų dviejų metų eigoje, tarp 1941 m. birželio ir 1949 liepos mėn. kautynėse arba skerdynėse žuvo apie 125,000 lietuvių, nuo sunkių darbų ir ligų tremtyje išmirė apie 190 000 - 210.000 lietuvių. Taigi grynai lietuvių tatybės asmenų žuvo tarp 315 000 ir 325 000.

Gyvenimo amžius sovietinėse stovyklose siekia tarp 2 ir 5 metų. Amžiaus ilgumas priklauso nuo grynai vietinių klimato ir darbo standartų sąlygų.

Pagal davinius iš nelietuviškų šaltinių, ligi šiol apie 85% lietuviškos inteligentijos ir tarp 35 ir 40% aktingesnio tautiškai susipratusio elemento sunaikinta. Sie elementai buvo arba išžudyti arba ištremti į tolimiausias Sibiro šiaurės rytų sritis ir «Dalstroj», t. y. į sunkiausio klimato sritis.

Lietuvių Naikinimo Teknika

Suėmimų ir tremtinių sistema ir metodai yra Politbiūro palannojami. Juos vykdo MVD ir MGB.

Vietiniai MVD ir MGB organai, «aptarnauja» Lietuvos SSR, tiktai «apdirba» tekniškas smulkmenas ir vykdo patį «darbą», Šiam darbui išnaudojamas vietinis «aparatas»: kompartija, milicija ir «istrebiteliai», bei budeliai - provokatoriai

Pagrindinis Politbiuro įsakymas nurodo MVD - MGB organams, kokius vietinės visuomenės sluoksnius ir kokiais «terminais» (protarpiais) reikia «likviduoti», suimant arba ištremiant «laisvam apsigyvenimui». Atitinkamo laikotarpio priemonės vadinamos «bojevyje političeskije zadači» (kautynių politiniai uždaviniai) Nustatytas tremtinių kvotas išveža į nurodytas vietas pagal «Spec-Ref - MVD» (specialaus MVD referento) įsakymus, gaminamus vietinėse respublikuose, ir nurodoma, kas siustinas priverstiniems darbams, ir kas «apsigyvenimui».

«Apsigyvenimui» parenkamos šiaurinės Kazachstano sritys, Kirgistanas, pietų - vakarų ir centrynės Sibiro sritys. Pirverstiniems darbams «gulaguose» paskirstymai yra tvarkomi vyriausio Gulago Maskvoje pagal atitinkamų ministerijos pareikalauja tam tikro «darbo jėgos kiekio»— ir Gulag sako tiek ir tiek žmonių pristatyti iš ten ir ten.

Taigi, Gulag yra centrinė «darbo birža» Tarp kitko, Gulag gauna mokėsti iš atitinkamų ministerijų už savo «aprūpinimo patarnavimus» . . . Čia yra ne kas kita, kaip prėkyba žmonėmis!

Lietuvoje Trūksta Drabužių.

Nors iš Lietuvos dabar tegaunamą labai nedaug laiškū, tačiau tuose, kurie pasiekia mūsų rankas, Lietuvos žmonės labai nusiskundžia drabužių stoka. Gyventojai jau sunešioję visas savo senąsias atsargas, gi krautuvėse rūbų arba visiškai nesą, arba jų kainos esančios labai aukštos, kad juos tegali pirktis partijos pareigūnai. Tas pats esą ir su avalyne.

(pl.)

RADIO — LIETUVISKAI.

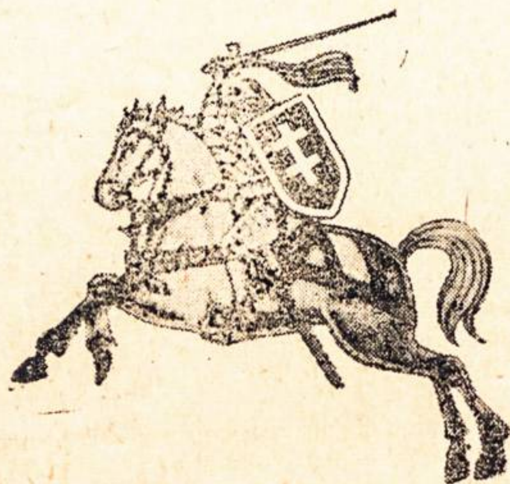
1950 m. Vasario 16 d. 12 val. 45 m. per Radio Agronomia C X 26 bus perlietuviškos muzikos valandėlė (plokštelės).

DIDINGAS

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Kaip kas metai, patriotinė Urugvajaus kolonija rengia vieningą ir įspūdingą VASARIO 16 minėjimą, šiemet jis įvyksta Vasario 11 d. šeštadienį kino Selecto salėje c. Grecia 1105, Cerro. Pradžia 21 val. U. L. K. Draugijai vadovaujant, numatoma:

Programoje.

1 | Programą atidaro pirm. A. Brazys.
2 | Urugvajaus ir Lietuvos himnai.
3 | Lietuvos Min. Dr. K. Graužinio žodis.
4 | Lietuvos draugo P. Martínez Bersetche sveikinimas.
5 | Juliaus Jazausko žodis
6 | Mokyklos vaikų plastinis iscenizavimas « Lietuva Brangi ».
7 | Sokis « Barė ponas katinėlį »,
8 | Iscenizavimas « Aš norėčiau prikelt », vadovaujant mok. E. Stanevičienei.
9 | Muzikalus vaizdelis iš Lietuvos partizanų gyvenimo, kurį išpildo: Jonas, Stasys, Vytautas ir Leonas Štendeliai; deklamuoja Edvardas Grėbliūnas, armonikomis akompaniuoja Vytas Evovluckas ir Vytas Dorelis

Bufetas ir šokiai iki 5 val. ryto, šokiams griež N. Budreikos pilnas orkesttas.

DOMĖS

Vasario 16 d. vakare nuo 22 iki 22.30 val. radio stotis C. X. 24 La Voz del Aire transliuos įspūdingą Lietuvos šventės minėjimo valandą. Lietuviškų dainų ir įdomių kalbų

Rengėjai

Valio Nepriklausoma
LIETUVA

MANIESIEMS

Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną
Iš tų kurie prilaiko jūsų namo sieną,
Namas negrius - iš baimės jųs neišlakstykit,
Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną
Tuoj kitą statykit!

Jeigu žutų iš rankos priešo, ar likimo,
Viens tų, kur augin garbę, dvasią jųs kilimo,
Rimkit - tegul jųs širdis drąsums neatstoja,
Tiktai, ką anas darė vyrs pasišventimo,
Tegul kitas kartoja!

Lietuva mano! Priešui ant tavęs inirtus
Privalai hyd a tapti ta, kuriai nukirtus
Galvą tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta
Išliksi, tik į hydrą gyvumo pavirtus,
Nors priešų nestygsta!

Dr. Vincas Kudirka.

KUDIRKOS PAMINĖJIMAS.

Daugelis lietuvių kolonijų Amerikoje paminėjo 50 metų nuo Daktaro Vinco Kudirko mirties

Dr. V. Kudirka buvo Dr. K. Griniaus, J. Basanavičiaus, M. Jankaus, J. Šliupo ir kitų mūsų tautinio atgimimo veikėjų bendralaikis, bet jis mirė jau 50 metų; jį jauną, vos 41 metų amžiaus, mirtis išrovė iš Lietuvos žadintojų eilių.

Palyginus neilgai V. Kudirka dirbo Lietuvos žadinimo darbą, tik nuo 1888 iki 1899 metų. Bet nudirbo jis daug ir šiandien, praėjus 50 metų, jo atmintis yra gyva, jo daugelis raštų ir šiandien yra aktualūs, ypač dabar, kada Lietuva vel yra rusų okupuota ir rusiškų «kulturtregerių» naikinama.

Amerikos lietuviai, kurie pirmieji išleido Vinco Kudirkos raštus, gerai padarys, jei nepraleis progos paminėti mūsų tautinio atgimimo veikėjo šviesią atmintį.

NUOTAIKA

Aplinkui tamsu. Padangės nesiblaivo.
Ant vandenu siūbuoja kruvina puta.
Nebematyti horizonte laivo...
Ir žemė virpa, baime apsupta.

Žemuose debesyse nyro
Sugriautų miestų siluetų mezginiai...
Veltui žvalgytumeisi spindulelio tyro...
Iš žemės pasitraukė jis seniai.

Dar nebaigta auka išsipirkimo,
Dar ašarų ir kraujo negana.
Nuo verksmo bangos Baltijos užkimo
Ir skausmo jos giesmė pilna.

Kaip smelio dulkės, vėjo išnešiotos,
Keliuose slenka žmonės įvairiom kryptim,
O tarpe jų nepasidalinamuose plotuos
Teisybė eina užrištom akim.

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė.

TOKIOS DAINOS GIRDIMOS DABAR LIETUVOJE.

Stockholm — Visoms mokykloms ir gyvuojantiems chorams Lietuvoje yra išdalinta 25 maskoliškos dainos, kurias visi turi priverstinai išmokti ir paskiau dainuoti. Jų tarpe yra štai kokie «lietuviški» kuriniai: «Kolchozninkų Daina, Daina apie Dnieprą, Sovietų Sajungos Himnas, Daina apie Leniną, Pionierių Maršas, Prie Kremliaus Vartų» ir pan.

Tai ne pirmas toks leidinys; anksčiau buvo išleista kitų «meno» kurinių, grynai maskoliškoj, bolševikiškoj dvasioj.

KLAJŪNAI

Mes neturime čia nieko - nei pastogės,
Nei tėvynės, nei mažiausios vilties spindulių,
Mes neturime gairių nei tikslo, o taipogi
Mes nežinome, kur eiti nei kuriuo keliu.

Bet mes einame, klajūnai, pakeleiviai,
Kur mus nieks nebelauks ir nieks nepalydės,
Tik skliautai virš mūsų versis nesiblaivę
Ir į mus panašios žvaigždės amžinai žydės...

Taip mes einame, prakeikto Kaino sūnūs,
Niekur poilsio nei vietos neberasdami,
O krūtinėse mūs blaškosi klajūnų
Ir benamių nepasotinta širdis ir nerami.

Ir mes nešame troškimų sunkią naštą,
Ir mes nešame ilgesių pražydusias akis
Į tą neapykantos ir meilės kraštą,
Kur nieks blogo, niekas gero mums nepasakys

Bet mes esame savo kančia turtingi,
Meilės žodžių mes neisvaidome tuščiom
Ir kiekvieną kelio sopulingą vingį
Visada paliekam, apsiverkę nejučiom...

Visada mūs šyrdis, tartum lengvos pienės
Vėjo nešamos ir blaškomos, klajos,
Mūs svajonės — amžinos vargdienės,
Amžinos klajūnės — nesuras vejos,

Kur galėtų pasakyti; Čia sustosim!
Jau pasibaigė klajonės ir vargai!...
Mes daugiau nesieksim ir nebeklajosim —
Būsim patys savo laimę saugantys sargai...

Bet mes einame klajūnai, pakeleiviai,
Kur mus niekas nebelauks ir nieks nepalydės,
Tik skliautai virš mūsų versis nusblaivę
Ir į mus panašios žvaigždės amžinai žydės...

Valdybos pranešimas lietuvių kolonijai.

Virš metų atvyko į Urugvajų A. Kevėža su žmona ir apsigyveno draugijos patalpose. Už būtą draugija jokio mokesčio iš jo neėme. Paskutiniu laiku, likus jam vienam, nes žmona išvyko į Argentiną, valdyba paprašė persikelt į mažesnį kambarį, jei gali, nes jo užimtas reikalingas draugijai A Kevėža su tuo sutiko, bet praėjus porai dienų visai apleido palalpas ir pradejo šmeižt, kad valdyba jį išmetus iš buto. Pranešame visuomenės žiniai, kad jo šmeižtai yra pramanyti.

Valdyba.

Viešnios iš Argentinos.

Šiomis dienomis atvyko iš Argentinos ponia Julė Karosienė su dukrelė Silvia pavasarot Urugvajaus plažėse ir paviešėt pas sesutę ponia Kožkuzienė. Ponai Karosai Argentinoje turi puikią foto aparatų išdirbimo įmonę. Keleta savaičių anksčiau taip pat iš Argentinos buvo atvykusi p Karosienės motina p. U. Kavaliauskienė, kuri paviešėjus pas giminės ir pavasarojus grįžo atgal.

Report.

Nenuilstantis Darbininkas.

Kaip žurnalą «Laisvoji Lietuva» taip ir visus raštus bei programus, be jokio mokesčio jau keli metai spausdina mūsų narys ir veikėjas Petras Derenčius. Nors dirba atsakomingą dar ba frigorifike Swift, kuriuo nieuomet negali apleist, bet spausdinimui visuomet randa laiko, kartais be poilsio ir miego valandas paaukodamas.

Sirdingiausią padėką reiškiame nenuilstamam savo darbuotojui.

Valdyba.

Atšventė 15 Pavasarių.

Sių metų sausio 14 d. pas ponus Vidžius įvyko puikias vaišės jų dukrelės Verutės 15 mt. sukakčiai p minėt. Klemensas Vidžius yra mūsų draugijos narys ir tiek jis kaip ir visa šeima dideli patrijotai Puikiai progresuoja su rūbų valymo įmone - tintoreria.

Dalyvis.

Visi ir Visos į 16 Vasario minėjimą kuris įvyks kino Selecto salione c. Grecia 1105, Villa del Cerro.

URUGVAJAUS LIETUVIAI

PETRAS ZUKELIS.

Kino « Selecto » savininkas, draugijos narys ir rėmėjas. Naujų Metų išvakarėse susituokė su ilgamete dalininke Adele Paulenaité, kurios gilų lietuvišką patriotizmą jaučiame músų draugijoj. Nuoširdžiai linkime ilgiausiu metų.

PAULA JARMALOVICH.

Jos vestuvės su Latino Americ. banko. direkt. p. Juan Alberto Bocage įvyko, 24 d. Gruodžio m. Linkim geriausios kloties.

GENIUTĖ ŠVOBAITĖ.

Jauna ir gabí draugijos vaidintoja ir deklamatorė šiomis dienomis atšventé 11 metų amžiaus sukaktį.

ANDRIUS JAKŪBAUSKAS.

Nuoširdus « Laisvosios Lietuvos » bendradarbis ir platintojas Argentinoje. Kalėdų ir Naujų Metų proga su šeima aplanké Urugvajų ir kartų draugija paidalindamas mintimis ir įspūdžiais.

URUGVAJAUS LIETUVIAI

Nauja Draugijos Valdyba.

Praeitų metų gruodžio 4 d. draugijos visuo tiniame susirinkime tapo išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Brazys, ir valdybos nariai; B. Steponis V. Dorelis, J. Arbačiauskas, A. Klimas, A. Bartašiūnas ir P. Evovluckas.

Naujoji valdyba savo posėdy gruodžio 7 d. pasiskirstė pareigomis šiaip: vice-pirmininkas P. Evovluckas, meno sekcijos pirmininkas B. Steponis, sekretorius V Dorelis, finansų sekretorius A. Klimas, kasininkas A. Bartašiūnas ir valdybos narys J. Arbačiauskas.

Narys.

Kalėdų Šventės.

Praeitų metų gruodžio 25 d. Kultūros Dja. surengė tradicinę Kalėdų Eglutę. Mokytojos Stanevičienės mokiniai gražiai išpildė keletą tautiškų šokių, įscenizuotų vaizdelių ir deklamacijų. Ypatingai gražiai išpildė įscenizuotą « Baré ponas katinėlį » Nijolė Stanevičiūtė ir 4 metų Povilas Debesiukas Minėtai programai akompaniavo jaunas muzikantas Vitas Evovluckas.

Atatinkamai gražią kalbą Kalėdų Švetėms pasakė rašytojas K. Čibiras, primindamas kaip liūdnai turi praleist Kalėdų Š entės Lietuvos vaikučiai, kuriems ne tik neatneša dovanų Kalėdų Senelis, bet trūksta duonos ir šiitesnių rūbelių, o labai ír labai daugeliui myiimų tėvelių kurie ištremti į tolimą Sibirą.

Taip pat taré žodį draugijos pirmininkas A. Brazys ir sekretorius V. Dorelis, apibudindami draugijos veiklą ir lietuvių kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Dalyvis.

Lietuviai Dėmesio!

Vasario 16 dieną vakare nuo 22 iki 22, 30 val. radio stotis CX 24 Voz del Aire transliuos įspūdingą Lietuvos šventės minėjimo valandą. Bus lietuviškų dainų ír įdomių kalbų, tarp jų profesoriaus Victor Dotti paskaita.

DIDELIS VASARIO 16 MINĖJIMAS.

Kaip kas metai, patriotiné Urugvajaus kolonija rengia vie ingą ir įspūdingą Vasario 16 minėjimą. Šiemet jis įvyksta vasario 11 d. | šeštadienį | kino Selecto salėje, c. Grecia, Cerro. Pradžia 9 val. vak. U. L. K. D - jai vadovaujant numatoma:

Programoje
Atydarimo žodis, pir. A. Brazys·
Lietuvos Min. Dr. K. Graužinio žodis.
Lietuvos draugo P. Martiuez Bersetche sveikinimas.
Julijono Jazausko žodis,
Vaikų choras ir šokiai, mokyt. Stanevičienei vadovaujant.
Kiti sveikinimai, nutarimai ir t. t.

Bufetas ir šokiai iki 5 val. ryto.
Sokiams griež N. Budreikos pilnas orkestras. Be to, Vasario 12 d 10. 30 val. Cerro bažnyčioje bus specialios pamaldos už Lietuvą. Tikintieji kviečiami gausiai dalyvauti.

Naujas Bufeto vedėjas.

Senajam bufeto vedėjui P. Derenčiui atsisakius toliau eit pareigas, valdyba į jo vietą pakvieté P. Korkuzą, kuris vesi bufetą ir draugijos patalpas tvarkyt bei valyt.

Valdyba.

Padėka.

Draugijos valdyba širdingai dėkoja Juozui Valaikai už dažymą ir pagražinimą patalpų be mokesčio. Taip pat dėkoja A. Liūdžiui už padarytus remus be mokesčio draugijos skelbimams ar pranešimams talpint.

Valdyba.

Malonūs Svečiai.

Gruodžio paskutinėmis dienomis apsilankė Urugvajuj, apsistodami pas draugijos pirmininką A. Brazį, « Laiko » redaktorius kun. Pr. Brazys ir žymus pianistas Andrius Kuprevičius. Svečiai, sūlauke Naujus Metus ir sutvarkę reikalus, grįžo į Argentiną.

Koresp.